॥१२॥१३॥ दंडःदमनं दांडिकोदंडप्रणेता ॥१४॥ धर्मेणैवनतुमातृवत्स्नेहेनभृत्यवद्वेतनेनवा खेदंश्रमं मोहोवैचित्यं ॥ १५ ॥ प्रतिपत्तिविमोहात्ज्ञानलोपात् ॥ १६ ॥ प्रथमंज्ञानलोपस्ततोमोहस्ततोलोभोलोभाद्विषयाभिलाषोऽभिलषितसंयोगादिद्रियप्रीत्याख्यःकामस्ततस्तद्विषयेरागोरागात्कर्तव्याकर्तव्यप्रतिपत्तिशून्यत्वंततःपुनर्मोहइत्यादिचक्रमाह नष्टायामितित्रिभिः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥

नैतत्कारणमल्पंहिभविष्यतिविशांपते ॥ यदेकस्मिन्जगत्सर्वंदेववद्यातिसन्नतिं ॥ १२॥ भीष्मउवाच नियतस्त्वंनरव्याघ्रशृणुसर्वमशेषतः॥ यथाराज्यंसमुत्पन्नमादौकृतयुगेभवत्॥ १३॥ नवैराज्यंनराजासीन्नचदंडोनदांडिकः॥ धर्मेणैवप्रजाःसर्वारक्षंतिस्मपरस्परं ॥ १४॥ पाल्यमानास्तथान्योन्यंनरा धर्मेणभारत॥ खेदंपरमुपाजग्मुस्ततस्तान्मोहआविशत्॥ १५॥तेमोहवशमापन्नामनुजामनुजर्षभ॥ प्रतिपत्तिविमोहाच्चधर्मस्तेषामनीनशत्॥१६॥ नष्टायांप्रतिपत्तौचमोहवश्यानरास्तदा॥ लोभस्यवशमापन्नाःसर्वेभरतसत्तम ॥ १७॥ अप्राप्तस्याभिमर्शंतुकुर्वतोमनुजास्ततः॥ कामोनामापरस्तत्रप्रत्यपद्यत वैप्रभो॥ १८॥ तांस्तुकामवशंप्राप्तान्रागोनामाभिसंस्पृशत्॥ रक्ताश्चनाभ्यजानंतकार्याकार्येयुधिष्ठिर ॥ १९ ॥ अगम्यागमनंचैववाच्यावाच्यंतथैवच॥ भक्ष्याभक्ष्यंचराजेंद्रदोषादोषंचनात्यजन्॥ २० ॥ विप्लुतेनरलोकेवैब्रह्मचैवननाशह॥ नाशाच्चब्रह्मणोराजन्धर्मोनाशमथागमत्॥२१॥ नष्टेब्रह्मणिधर्मेचदेवांस्त्रासःसमाविशत्॥ तेत्रस्तानरशार्दूलब्रह्माणंशरणंययुः ॥ २२॥ प्रसाद्यभगवंतंतेदेवंलोकपितामहं॥ ऊचुःप्रांजलयःसर्वेदुःखवेगसमाहताः ॥ २३॥ भगवन्नरलोकस्थंग्रस्तंब्रह्मसनातनं॥ लोभमोहादिभिर्भावैस्ततोनोभयमाविशत्॥ २४॥ ब्रह्मणश्चप्रणाशेनधर्मोव्यनशदीश्वर॥ ततःस्मसमतांयातामर्त्यैस्त्रिभुवनेश्वर॥ २५॥ अधोहिवर्षमस्माकंनरास्तूर्ध्वप्रवर्षिणः॥ क्रियाव्युपरमात्तेषांततोगच्छामसंशयं॥ २६॥ अत्रनिःश्रेयसंयन्नस्तद्ध्यायस्वपितामह॥ त्वत्प्रभावसमुत्थोऽसौस्वभावोनोविनश्यति॥२७॥तानुवाचसुरान्सर्वान्स्वयंभूर्भगवांस्ततः॥श्रेयोहंचिंतयिष्यामिव्येतुवोभीःसुरर्षभाः॥२८॥ ततोध्यायसहस्राणांशतंचक्रेस्वबुद्धिजं॥ यत्रधर्मस्तथैवार्थःकामश्चैवाभिवर्णितः॥ २९॥ त्रिवर्गइतिविख्यातोगणएषस्वयंभुवा॥ चतुर्थोमोक्षइत्येवपृथगर्थःपृथग्गुणः॥३०॥

नात्यजन्दुष्टमदुष्टंचसर्वंस्वीचक्रुरित्यर्थः ॥ २० ॥ ब्रह्मवेदः धर्मोयज्ञः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ मर्त्यैःसमतांयाताःस्म स्वाहाद्यभावेनक्षीणाःस्मइत्यर्थः ॥ २५ ॥ नराःयजमानाः हविर्धाराभिरूर्ध्वप्रवर्षिणः ततश्चान्नाभावान्नश्यामइत्यर्थः ॥ २६ ॥ नोस्माकंस्वभावः ऐश्वर्यसत्यसंकल्पत्वादिकं ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ पृथगर्थः त्रिवर्गफलापेक्षयाविपरीतफलः पृथग्गुणः त्रिवर्गसाधनापेक्षयाविपरीतसाधनः ॥ ३० ॥

Digitized by Google